

FÖR SAMHÄLLSKUNSKAPSLÄRARE PÅ GYMNASIET

80 chattpromptar

Promptar för SH- lärare på gymnasiet.

*Färdiga promptar att utgå från i
planering, undervisning och
reflektion.*

*Rätt verktyg vid rätt tillfälle.
En del av RÄTT-modellen på choosewise.education.*

VOL.

33

Ordlista

Några begrepp som återkommer i den här guiden. Känner du redan till dem, hoppa vidare till ramverket på nästa sida.

AI — Artificiell Intelligens

Ett sätt att försöka få maskiner att efterlikna hjärnans funktioner, det vill säga att kunna "tänka" och lära ungefär så som människor gör. Vi förstår inte hur hjärnan fungerar, men de delar vi förstår kan vi försöka härma.

Prompt

En instruktion till chattbotten för att få ett önskat svar eller en önskad uppgift utförd.

Iterera

När du fått ett svar från en chattbot justerar och förtydligar du vilka delar av svaret som du inte är nöjd med — du förfinar svaret så det blir bättre och bättre tills du är nöjd. Ju bättre prompt du har från början, desto färre iterationer behövs.

Chattbot

En chattbot har tränats på att hitta mönster i de texter som den tränats på. Dessa mönster använder den för att skapa text som svar på din prompt. Texten du får som svar genereras i realtid.

GPT

Själva modellen (Generative Pre-trained Transformer) som en chattbot använder sig av. Samma GPT kan användas av olika chattbotar — till exempel använder både Copilot och ChatGPT OpenAIs GPT.

Generativ AI

AI som skapar (genererar) text, bilder, video eller ljud i realtid när den tillfrågas om att göra det.

Bias

Svar som AI ger är snedvridna eller partiska, vilket beror på den data som AI tränats på och vilka bias som finns i den datan. För en chattbot är det svårt att synliggöra dessa bias, men för en AI som genererar bilder är det lättare.

Hallucination

Texten du får som svar av en chattbot baseras på mönster i data som den tränats på, men det finns även en slumpmässighet i vilka ord som genereras — det innebär att ord kan skapa en innebörd som inte är sann.

Ett ramverk för att skriva egna promptar

Roll: Agera som en erfaren lärare i fysik.

Uppgift: Skapa en lektionsplanering som introducerar elever i år 8 till området optik.

Kontext: Jag jobbar på en högstadieskola i Sverige, har 25 elever i klassen och lektionen är 60 minuter lång.

Format: Koppla ihop innehåll och aktiviteter med läroplanen i fysik och ge mig en planering som i detalj beskriver lektionens olika delar och material som behövs.

Ton: Använd en formell men vänlig ton.

Exempel på chattbottar

AI kan även skapa bilder och göra annat, men här fokuserar vi på chattfunktionerna.

ChatGPT — Open AIs chattbot

Gemini — Googles chattbot

NotebookLM — Googles verktyg som bland annat kan skapa podd med två röster

Copilot — Microsofts chattbot

Claude — En chattbot från Anthropic

Perplexity — Från San Francisco, använde tidigt länkar till källor

Duck AI — DuckDuckGo's chattbot, olika GPT:er att välja

Mistral AI — En chattbot från Frankrike

De flesta chattbottar har åldersgränser.

Hur du använder promptarna

Alla promptar är framtagna som exempel för att komma igång. Ändra dem gärna så att de passar ditt sammanhang.

När du använt en chattbot ett tag lär du dig vilken typ av promptar som fungerar bättre respektive sämre. Testa samma prompt två gånger — först som den står, sedan med tillägget "Agera som en erfaren expertlärare i [ämne]" — för att se om svaret förbättras. Får du bra svar är prompten bra. Får du inte bra svar behöver du ändra prompten eller ge mer kontext. Vissa chattbotar är bättre än andra på vissa typer av svar, så om du inte är nöjd med svaren du får trots olika justeringar — testa en annan chattbot.

Hakparenteser och integritet

Du skriver in texten från prompten i chattbottens promptfönster. När det finns hakparenteser *[så här]* byter du ut texten mot det som passar för ditt sammanhang.

Dubbelkolla alltid svaren — det är inte säkert att det chattbotten skriver är sant.

OBS! Tänk efter om du laddar upp texter eller dokument. Ladda inte upp personuppgifter eller känslig information. Tänk på GDPR.

lärare i samhällskunskap på gymnasiet

- 01 Skapa en lektionsplan för en samhällskunskapslektion på gymnasiet om *[specifikt tema, t.ex. demokrati]*, med tre moment som fokuserar på begrepp, processer och reflektion, och en koppling till Gy 11.
- 02 Ge mig fem strategier för att lära gymnasiestudenter om *[specifikt tema, t.ex. globalisering]*, med en praktisk övning för varje och en reflektion över samhällsrelevans.
- 03 Skriv en kort guide för att introducera *[specifikt tema, t.ex. mänskliga rättigheter]* för en samhällskunskapsklass, med tre steg och en engagerande diskussionsstart.
- 04 Föreslå tre sätt att använda digitala verktyg för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. media och makt]*, med en analysaktivitet för varje och en koppling till Gy 11:s mål om digital kompetens.
- 05 Skapa en lista med fem källkritiska uppgifter för en samhällskunskapsklass om *[specifikt tema, t.ex. klimatpolitik]*, med en källa för varje och en reflektionsfråga.
- 06 Ge mig ett exempel på en rutin för att starta en samhällskunskapslektion om *[specifikt tema, t.ex. ekonomi]*, med tre steg och en koppling till aktuella händelser.
- 07 Föreslå tre sätt att integrera *[specifikt tema, t.ex. migration]* med diskussioner, med en samhällsfråga för varje och en reflektion över olika perspektiv.
- 08 Skapa en bedömningsmatris för en samhällskunskapslektion om *[specifikt tema, t.ex. rättssystemet]*, med tre kunskapskrav från Gy 11 och kriterier för olika betygsnivåer.
- 09 Ge mig fem idéer för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. hållbar utveckling]*, med en kreativ aktivitet för varje och en koppling till samhällsanalys.
- 10 Skriv en kort mall för att planera en samhällskunskapslektion om *[specifikt tema, t.ex. val och partier]*, med tre moment (introduktion, analys, reflektion) och en källkritisk uppgift.

- 11 Föreslå tre sätt att samarbeta med en *[historielärare]* för ett ämnesövergripande projekt om *[specifikt tema, t.ex. demokrati]*, med en idé för varje och ett mål kopplat till Gy 11.
- 12 Ge mig ett exempel på en lektion om *[specifikt tema, t.ex. globala frågor]*, med tre steg som fokuserar på orsaker och konsekvenser och en diskussionsuppgift.
- 13 Skapa en lista med fem diskussionsfrågor för en samhällskunskapsklass om *[specifikt tema, t.ex. media]*, med fokus på påverkan och en nutidskoppling.
- 14 Föreslå tre sätt att använda aktuella nyheter för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. ekonomi]*, med en artikel för varje och en analysuppgift.
- 15 Skriv en kort guide för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. mänskliga rättigheter]*, med tre steg och en koppling till Gy 11:s mål om demokratiska värden.
- 16 Ge mig fem idéer för att göra *[specifikt tema, t.ex. klimatpolitik]* mer engagerande för gymnasiestudenter, med en praktisk aktivitet för varje och en motivering.
- 17 Föreslå tre sätt att bedöma studenternas förståelse av *[specifikt tema, t.ex. globalisering]*, med en metod för varje och en koppling till Gy 11:s kunskapskrav.
- 18 Skapa en plan för en samhällskunskapslektion om *[specifikt tema, t.ex. rättssystemet]*, med tre moment och en avslutande reflektionsuppgift om samhällsrelevans.
- 19 Ge mig ett exempel på en källkritisk övning om *[specifikt tema, t.ex. media och makt]*, med tre steg och en analys av källans trovärdighet kopplad till Gy 11.
- 20 Skriv en lista med tre korta sätt att koppla *[specifikt tema, t.ex. demokrati]* till studenternas vardag, med en fråga för varje och en koppling till Gy 11.
- 21 Skapa en detaljerad plan för ett projekt om *[specifikt tema, t.ex. hållbar utveckling]* för en samhällskunskapsklass, med tre lektioner som fokuserar på samhällsstrukturer och lösningar.

- 22 Ge mig fem strategier för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. migration]*, med en källbaserad aktivitet för varje och en koppling till samhällsanalys.
- 23 Skriv en kort guide för att använda debatt i en samhällskunskapslektion om *[specifikt tema, t.ex. klimatpolitik]*, med tre steg och en analys av olika perspektiv.
- 24 Föreslå tre sätt att integrera *[specifikt tema, t.ex. ekonomi]* med geografi, med en ämnesövergripande aktivitet för varje och ett mål kopplat till Gy 11.
- 25 Skapa en lista med fem kreativa skrivuppgifter för en samhällskunskapsklass om *[specifikt tema, t.ex. mänskliga rättigheter]*, med en instruktion för varje och en koppling till demokratiska värden.
- 26 Ge mig ett exempel på en rutin för att avsluta en samhällskunskapslektion om *[specifikt tema, t.ex. val och partier]*, med tre steg och en reflektionsfråga.
- 27 Föreslå tre sätt att använda rollspel för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. globala frågor]*, med ett scenario för varje och en reflektion över samhällsperspektiv.
- 28 Skriv en bedömningsuppgift för en samhällskunskapsklass om *[specifikt tema, t.ex. media]*, med tre nivåer och kriterier kopplade till Gy 11:s kunskapskrav.
- 29 Ge mig fem idéer för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. rättssystemet]*, med en praktisk aktivitet för varje och en reflektion över källkritik.
- 30 Skriv en kort mall för att planera en samhällskunskapslektion om *[specifikt tema, t.ex. globalisering]*, med tre moment och en koppling till Gy 11:s mål om kritiskt tänkande.
- 31 Föreslå tre sätt att samarbeta med en *[svensklärare]* för ett ämnesövergripande tema om *[specifikt tema, t.ex. media och makt]*, med en idé för varje och ett mål.
- 32 Ge mig ett exempel på en lektion om *[specifikt tema, t.ex. hållbar utveckling]*, med tre steg och en diskussion om globala lösningar.

- 33 Skapa en lista med fem analysuppgifter för en samhällskunskapsklass om *[specifikt tema, t.ex. demokrati]*, med en källa för varje och en källkritisk fråga.
- 34 Föreslå tre sätt att använda aktuella händelser för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. migration]*, med en nyhet för varje och en reflektion över relevans.
- 35 Skriv en kort guide för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. ekonomi]*, med tre steg och en koppling till Gy 11:s mål om samhällsförståelse.
- 36 Ge mig fem idéer för att koppla *[specifikt tema, t.ex. klimatpolitik]* till nutida samhällsfrågor, med en fråga för varje och en motivering.
- 37 Föreslå tre sätt att bedöma studenternas samhällsanalytiska förmåga om *[specifikt tema, t.ex. val och partier]*, med en metod för varje och en koppling till Gy 11.
- 38 Skapa en plan för en samhällskunskapslektion om *[specifikt tema, t.ex. mänskliga rättigheter]*, med tre moment och en diskussion om demokratiskt ansvar.
- 39 Ge mig ett exempel på en källkritisk analysuppgift om *[specifikt tema, t.ex. globala frågor]*, med tre steg och en utvärdering av källans trovärdighet kopplad till Gy 11.
- 40 Skriv en lista med tre korta sätt att använda digitala verktyg för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. rättssystemet]*, med en resurs för varje och en koppling till Gy
- 41 Skapa en lektionsserie om *[specifikt tema, t.ex. globalisering]* för en samhällskunskapsklass, med tre lektioner som utforskar ekonomiska, sociala och politiska aspekter, och en koppling till Gy 11.
- 42 Ge mig fem idéer för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. mänskliga rättigheter]*, med en källbaserad aktivitet för varje och en reflektion över demokratiska principer.
- 43 Skriv en kort guide för att introducera *[specifikt tema, t.ex. klimatpolitik]* för en samhällskunskapsklass, med tre steg och en engagerande nyhetsrelaterad uppvärmning.

44 Föreslå tre sätt att använda digitala verktyg för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. media och makt]*, med en analysuppgift för varje och en koppling till Gy 11:s mål om digital kompetens.

45 Skapa en lista med fem diskussionsuppgifter för en samhällskunskapsklass om *[specifikt tema, t.ex. ekonomi]*, med en fråga för varje och en koppling till samhällsstrukturer.

46 Ge mig ett exempel på en rutin för att avsluta en samhällskunskapslektion om *[specifikt tema, t.ex. val och partier]*, med tre steg och en reflektionsuppgift.

47 Föreslå tre sätt att integrera *[specifikt tema, t.ex. migration]* med historia, med en ämnesövergripande aktivitet för varje och ett mål kopplat till Gy 11.

48 Skapa en bedömningsuppgift för en samhällskunskapsklass om *[specifikt tema, t.ex. rättssystemet]*, med tre nivåer och kriterier kopplade till Gy 11:s kunskapskrav.

49 Ge mig fem strategier för att göra *[specifikt tema, t.ex. hållbar utveckling]* engagerande för gymnasiestudenter, med en praktisk aktivitet för varje och en motivering.

50 Skriv en kort mall för att planera en samhällskunskapslektion om *[specifikt tema, t.ex. demokrati]*, med tre moment och en källkritisk analysuppgift.

51 Föreslå tre sätt att samarbeta med en geografilärare för ett projekt om *[specifikt tema, t.ex. klimatpolitik]*, med en idé för varje och en koppling till Gy 11.

52 Ge mig ett exempel på en lektion om *[specifikt tema, t.ex. globala frågor]*, med tre steg och en diskussion om internationella perspektiv.

53 Skapa en lista med fem källkritiska övningar för en samhällskunskapsklass om *[specifikt tema, t.ex. media]*, med en källa för varje och en analys av trovärdighet.

54 Föreslå tre sätt att använda rollspel för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. rättssystemet]*, med ett scenario för varje och en reflektion över rättsliga processer.

- 55 Skriv en kort guide för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. ekonomi]*, med tre steg och en koppling till Gy 11:s mål om samhällsförståelse.
- 56 Ge mig fem idéer för att koppla *[specifikt tema, t.ex. migration]* till nutida samhällsfrågor, med en fråga för varje och en motivering.
- 57 Föreslå tre sätt att bedöma studenternas förståelse av samhällsprocesser om *[specifikt tema, t.ex. globalisering]*, med en metod för varje och en koppling till Gy
- 58 Skapa en plan för en samhällskunskapslektion om *[specifikt tema, t.ex. mänskliga rättigheter]*, med tre moment och en diskussion om global rättvisa.
- 59 Ge mig ett exempel på en analysuppgift om *[specifikt tema, t.ex. klimatpolitik]*, med tre steg och en utvärdering av källors trovärdighet kopplad till Gy 11.
- 60 Skriv en lista med tre korta sätt att använda digitala resurser för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. val och partier]*, med en resurs för varje och en koppling till Gy 11.
- 61 Skapa en lektionsplan för en samhällskunskapsklass om *[specifikt tema, t.ex. media och makt]*, med tre moment som fokuserar på påverkan, källkritik och samhällsanalys, och en koppling till Gy 11.
- 62 Ge mig fem strategier för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. rättssystemet]*, med en källbaserad aktivitet för varje och en koppling till demokratiska värden.
- 63 Skriv en kort guide för att använda debatt i en samhällskunskapslektion om *[specifikt tema, t.ex. globalisering]*, med tre steg och en analys av olika perspektiv.
- 64 Föreslå tre sätt att integrera *[specifikt tema, t.ex. hållbar utveckling]* med SO, med en ämnesövergripande aktivitet för varje och ett mål kopplat till Gy 11.
- 65 Skapa en lista med fem kreativa diskussionsfrågor för en samhällskunskapsklass om *[specifikt tema, t.ex. ekonomi]*, med fokus på samhällsstrukturer och en nutidskoppling.

66 Ge mig ett exempel på en rutin för att starta en samhällskunskapslektion om *[specifikt tema, t.ex. mänskliga rättigheter]*, med tre steg och en engagerande fråga.

67 Föreslå tre sätt att använda film för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. migration]*, med en film för varje och en analysuppgift.

68 Skriv en bedömningsmatris för en samhällskunskapsklass om *[specifikt tema, t.ex. val och partier]*, med tre kunskapskrav från Gy 11 och kriterier för olika nivåer.

69 Ge mig fem idéer för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. klimatpolitik]*, med en praktisk aktivitet för varje och en reflektion över samhällsansvar.

70 Skriv en kort mall för att planera en lektion om *[specifikt tema, t.ex. globala frågor]*, med tre moment och en koppling till Gy 11:s mål om demokratisk medvetenhet.

71 Föreslå tre sätt att samarbeta med en historielärare för ett ämnesövergripande tema om *[specifikt tema, t.ex. demokrati]*, med en idé för varje och ett mål.

72 Ge mig ett exempel på en lektion om *[specifikt tema, t.ex. media]*, med tre steg och en diskussion om påverkan i samhället.

73 Skapa en lista med fem analysuppgifter för en samhällskunskapsklass om *[specifikt tema, t.ex. rättssystemet]*, med en källa för varje och en källkritisk fråga.

74 Föreslå tre sätt att använda aktuella händelser för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. hållbar utveckling]*, med en nyhet för varje och en reflektion över relevans.

75 Skriv en kort guide för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. globalisering]*, med tre steg och en koppling till Gy 11:s mål om kritiskt tänkande.

76 Ge mig fem idéer för att göra *[specifikt tema, t.ex. ekonomi]* relevant för gymnasiestudenter, med en nutidskoppling för varje och en motivering.

77 Föreslå tre sätt att bedöma studenternas källkritiska förmåga om *[specifikt tema, t.ex. migration]*, med en metod för varje och en koppling till Gy 11.

78 Skapa en plan för en lektion om *[specifikt tema, t.ex. val och partier]*, med tre moment och en avslutande reflektion om demokratiskt deltagande.

79 Ge mig ett exempel på en källkritisk övning om *[specifikt tema, t.ex. klimatpolitik]*, med tre steg och en analys av källans kontext kopplad till Gy 11.

80 Skriv en lista med tre korta sätt att använda digitala verktyg för att undervisa om *[specifikt tema, t.ex. mänskliga rättigheter]*, med en resurs för varje och en koppling till Gy 11.

FORTSÄTT PÅ WEBBEN

Rätt verktyg vid rätt tillfälle.

Den här samlingen är en del av ett bibliotek med AI-promptar för alla yrkesroller i skolan — fritt att använda, anpassa och dela vidare.

Fler promptpaket

Hitta promptar för rektorer, ämneslärare, skolledare, stödpersonal med flera på choosewise.education/sv/promptar

RÄTT-modellen

Fyra frågor som gör beslutet om AI-verktyg i klassrummet strukturerat — choosewise.education/sv/ratt

Följ Johan Lindström på LinkedIn

För nya promptar, guider och reflektioner om AI i skolan — sök på *Johan Lindström*